

เรื่องด่วน ชวนคิด

“บ้านมั่นคง กับการเติบโตของเมือง”

โครงการบ้านมั่นคงเมืองเกิดขึ้นจากแนวความคิดของการพัฒนาที่อยู่อาศัยที่ต้องให้คนอยู่กับเมือง มีวิถีชีวิตที่เกื้อกูลกัน ทำมาหากินได้มั่นคง มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นในชุมชนที่ดี และที่สำคัญที่สุดคือความสุขกายสบายใจในการอยู่อาศัยร่วมกับเมือง แต่ด้วยความเจริญของเมืองในด้านต่างๆ ทั้งธุรกิจ การลงทุน การพัฒนาเส้นทางคมนาคม การใช้ที่ดิน โครงการของรัฐ และอื่นๆ ภายในเมือง ทำให้ชุมชนบ้านมั่นคงหลายแห่งกำลังถูกคุกคามจากการพัฒนาเหล่านี้ แม้จะมีมาตรการไล่ที่อย่างแต่ก่อน แต่ก็มีสิ่งที่ทำให้ชุมชนบ้านมั่นคงต้องคิดถึงการอยู่อาศัยในอนาคต บางแห่งกำลังถูกล้อมทุนเข้ามาขอซื้อ บางแห่งถูกแวดล้อมด้วยอาคารสูง บางแห่งมีเส้นทางคมนาคมใหญ่ตัดผ่าน มีรถไฟฟ้าผ่านชุมชนหรือบริเวณใกล้เคียง บางแห่งก็ถูกสภาพแวดล้อมใหม่ เช่น ร้านค้า สถานเริงรมย์ รบกวาน หรือกลายเป็นแหล่งรองรับน้ำจากการถมที่รอบชุมชน บางชุมชนอาจถูกเวนคืนในอนาคต ฯลฯ เหล่านี้ทำให้พี่น้องชาวบ้านมั่นคงต้องมาร่วมกันคิดและหาแนวทางที่จะอยู่กับเมืองได้อย่างมีความสุขตลอดไป พี่น้องส่วนใหญ่มีความเห็นว่าต้องอยู่ในที่เดิม เพราะกว่าจะได้มาซึ่งชุมชนที่อยู่ในปัจจุบันได้ต้องผ่านการต่อสู้ ลงมือลงแรง สร้างกระบวนการการพัฒนาเพื่อสร้างชุมชน และการอยู่อาศัยที่เหมาะสมกับวิถีชีวิตในทุกด้าน ทั้งกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม หากต้องมีการโยกย้ายหาที่อยู่ใหม่ก็จะยากที่จะหาที่ดินในทำเลที่ตั้งในบริเวณใกล้เคียง หรือแม้แต่บริเวณที่ห่างไกลออกไป เพราะราคาที่ดินปัจจุบันสูงขึ้นมาก และยังคงเริ่มกระบวนการสร้างชุมชนและวิถีชีวิตใหม่อีกครั้ง แต่ในอีกด้านหนึ่งอาจมีพี่น้องบางส่วนเห็นว่าถ้านับกับความบีบคั้นของสภาพการณ์ไม่ไหวก็อาจจะไปหาที่อยู่ใหม่ที่มีความสุขกว่าเดิมได้ แต่ทั้ง 2 ด้านก็มีข้อที่ต้องพิจารณาในบริบทที่แตกต่างกัน

พี่น้องที่ต้องการอยู่ในที่เดิมให้แนวคิดเรา เราต้องทำชุมชนของเราให้มีสภาพที่สวยงาม ไม่เป็นที่รังเกียจของผู้พบเห็น มีชีวิตชีวา สภาพแวดล้อมดี ต้องสร้างเอกลักษณ์ของชุมชน เช่น เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ ชุมชนเพื่อการท่องเที่ยว พี่น้องหลายคนบอกว่าเราต้องสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนรอบตัวเพื่อสร้างความเป็นมิตรในการอยู่ร่วมกัน เป็นส่วนหนึ่งของเมืองที่หลากหลาย เราอาจจัดชุมชนให้สามารถสร้างรายได้จากชุมชนโดยรอบและเมืองได้ เช่น เป็นร้านสินค้าเฉพาะ เช่น เครื่องหนัง ภูมิปัญญา หรือเป็นชุมชนที่ให้บริการแก่เมือง ฯลฯ โดยต้องคิดถึงการพัฒนาชุมชนที่ไม่หยุดนิ่ง วางแผนการอนาคตอย่างรอบคอบ สร้างทุนของชุมชนเพื่อการเตรียมพร้อมในทุกเรื่อง และยังมีเรื่องต่างๆ ที่ต้องนำมาพิจารณาอีกมาก ส่วนพี่น้องบางส่วนที่คิดว่าจะโยกย้ายออกจากชุมชนหรือพื้นที่เดิมก็ยังคงต้องคิดถึงที่จะไป กระบวนการโยกย้าย การไปสร้างสังคมใหม่ และอนาคตที่มั่นคงกว่า โดยทางเลือกอาจเป็นการไปซื้อชุมชนที่มีผู้ประกอบการทำขาย หรือเป็นการสั่งทำโครงการเอกชนให้เหมาะสมกับการอยู่อาศัยและวิถีชีวิตของเรา โดยการมีส่วนร่วมในการออกแบบและวางแผนการอยู่อาศัยโดยใช้เงินจากการขายพื้นที่เดิมที่มีมูลค่าเพิ่มมากพอที่จะไปเริ่มชุมชนใหม่ แต่ก็ต้องพิจารณาให้รอบคอบถึงกระบวนการที่จะไปอยู่ที่ใหม่ การจัดการกับสหกรณ์และสวัสดิการของเรา ถ้าไปทั้งหมดก็อาจไม่มีปัญหาหาก แต่ถ้ามีสมาชิกบางรายไม่ไปด้วย ก็ต้องมีการจัดการที่บริสุทธิ์ ยุติธรรม โปร่งใส เพื่อให้สหกรณ์และชุมชนยังคงอยู่ได้ หัวใจสำคัญของทางเลือกเหล่านี้คือ เราอาจไม่สามารถไปเริ่มต้นจากศูนย์ได้ด้วยอายุที่มากขึ้น หรือการเตรียมคนรุ่นใหม่ยังไม่พร้อม ดังนั้น ความเข้มแข็งไม่แตกแยกของชุมชนจึงเป็นความสำคัญที่สุด การเลือกทางเลือกใดก็ตามต้องคำนึงถึงสังคมของเราว่าจะเกาะเกี่ยวกันได้หนาแน่นอย่างไร จะสร้างความสุขและความมั่นคงที่ยั่งยืนด้วยกันอย่างไรเพื่อชีวิตที่ดีขึ้นในอนาคต สิ่งเหล่านี้ พี่น้องเราชาวบ้านมั่นคงคงต้องเริ่มคิดกันเพื่อเตรียมตัวเผชิญกับสถานการณ์ที่อาจมาถึงเร็วกว่าที่คิด

การพัฒนาของเมือง

ชุมชนบ้านมั่นคง

ชุมชนเดิม